

تدوین الگوی شاخص‌های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

رضا زندی خواری^۱

محمد سلطان حسینی^۲

مینا مستحفظیان^۳

مجید خورش^۴

 10.22034/SSYS.2025.3560.3609

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۲/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰

چکیده

هدف این پژوهش، ارائه مدل پارادایمی شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران بود. روش تحقیق کیفی با رویکرد گردند تئوری سیستماتیک اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) انجام شد. جامعه آماری شامل ۱۴ نفر از متخصصان دانشگاهی، مقامات ورزشی، برنامه‌ریزان و کارشناسان حقوقی بود. داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته گردآوری شدند. اعتبارسنجی به روش همسوسازی انجام شد و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ انجام شد. مدل نهایی تحقیق شامل عوامل علی (سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی، ساختار و نهاد‌های حکومتی، فشارهای بین‌المللی و منطقه‌ای، نیازها و مطالبات جامعه و نقش نخبگان و خبرگان ورزشی)، عوامل زمینه‌ای (فرهنگ و باورهای اجتماعی، زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، وضعیت اقتصادی و منابع مالی، فناوری و نوآوری و منابع انسانی و تخصصی)، عوامل مداخله‌گر (تعارض و موازی‌کاری نهادی، عوامل اقتصادی، ضعف مدیریتی و اجرایی، قوانین قانونی و حقوقی و فشار گروه‌های ذی‌نفع و لابی‌ها)، راهبردها (حکمرانی یکپارچه و هماهنگ، توسعه مشارکت مردمی و بخش خصوصی، ارتقای آموزش، پژوهش و فناوری، بهبود نظام مالی و اقتصادی ورزش، توسعه زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستمر، راهبردهای مشارکتی و راهبرد‌های انسانی)، و پیامدها (ارتقای سلامت عمومی جامعه، توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی، عدالت اجتماعی و دسترسی برابر، رشد ورزش قهرمانی و بین‌المللی، بهبود حکمرانی و مدیریت ورزش و پیامدهای اجتماعی و فرهنگی). نتایج تحقیق می‌تواند به تدوین سیاست‌های مبتنی بر شناخت دقیق از عوامل مؤثر کمک کند و الگوی پارادایمی پیشنهادی به عنوان چارچوبی نظری و عملی برای دستیابی به توسعه پایدار ورزشی مطرح شود. در نتیجه، اصلاح ساختارهای نهادی، افزایش شفافیت، جذب مشارکت بخش خصوصی، توسعه زیرساخت‌های عادلانه، استفاده از فناوری و تقویت ظرفیت‌های انسانی ضروری است تا سیاست‌های ورزشی بتوانند به اهداف بلندمدت خود دست یابند.

کلیدواژه: سیاست گذاری عمومی، توسعه پایدار، حکمرانی یکپارچه، رشد ورزش قهرمانی، فناوری و نوآوری

^۱ - دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

^۲ - دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

Email: m.soltanhosini@spr.ui.ac.ir

^۳ - دانشیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

^۴ - استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

مقدمه

امروزه دولت‌ها تلاش کرده‌اند سیاست‌ها و برنامه‌هایی طراحی کنند که بتواند از ظرفیت بی‌نظیر ورزش برای تحقق اهداف کلان اجتماعی و فرهنگی بهره‌برداری کند. با تبدیل شدن ورزش به ابزاری راهبردی در بسیاری از کشورها، همین مسئله موجب شده است که سیاست‌گذاری در این عرصه به فرایندی پیچیده‌تر، دقیق‌تر و علمی‌تر تبدیل شود که مستلزم طراحی چارچوب‌ها و مدل‌های اثربخش باشد (ناگی^۱، ۲۰۲۵). سیاست‌گذاری عمومی^۲ در ورزش فرآیندی جامع است که فراتر از برنامه‌های کوتاه‌مدت بوده و بر تصمیمات بلندمدت دولت‌ها تمرکز دارد. موفقیت این سیاست‌ها نیازمند تدوین مبتنی بر اصول علمی، اهداف روشن و شاخص‌های دقیق، همراه با برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی مستمر است (لیندسی^۳ و همکاران، ۲۰۲۴: کانگ^۴، ۲۰۲۵).

در این راستا، شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی به‌عنوان ابزاری ضروری برای استانداردسازی و ارزیابی سیاست‌ها مطرح هستند که مفاهیم نظری را به معیارهای قابل اندازه‌گیری تبدیل می‌کنند (سجادی^۵ و همکاران، ۲۰۲۴). این شاخص‌ها در حوزه ورزش اهمیت ویژه‌ای دارند، زیرا ورزش یکی از عناصر کلیدی توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی محسوب می‌شود و شاخص‌های مرتبط با آن، کیفیت سیاست‌ها و برنامه‌ها را در زمینه‌های سلامت عمومی، انسجام اجتماعی و توسعه زیرساخت‌ها ارزیابی می‌کنند (سجادی و همکاران، ۲۰۲۴). همچنین، این شاخص‌ها نقشی کلیدی در بهبود عملکرد نهادهای ورزشی داشته و باید در چارچوبی علمی و منسجم مورد تحلیل قرار گیرند. شاخص‌هایی نظیر توسعه ورزش همگانی، ارتقای ورزش قهرمانی، تحقق عدالت اجتماعی^۶ و بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های ورزشی، نه تنها کیفیت سیاست‌ها را بهبود می‌دهند، بلکه می‌توانند نتایج قابل توجهی در سطح ملی و بین‌المللی به دنبال داشته باشند (تسیبانیوک^۷ و همکاران، ۲۰۲۵: تیکسیرا^۸ و همکاران، ۲۰۲۳).

سیاست‌گذاری عمومی در ورزش یک فرایند پیچیده و چندبعدی است که نیازمند توجه به شاخص‌های کلیدی در بُعدهای ساختاری، اجرایی، ارزشیابی و فرهنگی می‌باشد (کامپیلو سانچز^۹ و همکاران، ۲۰۲۵). بعد ساختاری، با تمرکز بر چارچوب‌های قانونی و سازمانی، پایه‌ی اصلی سیاست‌گذاری را فراهم می‌کند که در ایران بر اساس اصول اسلامی و ارزش‌های ملی شکل می‌گیرد (تیکسیرا و همکاران، ۲۰۲۳). بعد

¹ Nagy

² Public policymaking

³ Lindsey

⁴ Kang

⁵ Sajadi

⁶ Social justice

⁷ Tsybanyuk

⁸ Teixeira

⁹ Campillo-Sánchez

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

اجرایی به فرآیند عملی کردن سیاست ها می پردازد و شامل تخصیص منابع، اجرای برنامه ها، مدیریت زمان و همکاری میان ذی نفعان^۱ است. با توجه به تنوع حوزه های ورزشی، سیاست گذاری در این زمینه نیازمند برنامه ریزی دقیق و منابع کافی است. مدیریت مؤثر این متغیرها، نقش کلیدی در بهره وری و دستیابی به اهداف سیاست های ورزشی دارد (چاروی^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). ارزشیابی نیز با اندازه گیری توسعه زیرساخت ها، عدالت توزیعی^۳ و گسترش فعالیت بدنی، نقش کلیدی در بهبود سیاست ها دارد (تیکسیرا و همکاران، ۲۰۲۳: کاپیلو سانچز و همکاران، ۲۰۲۵). بعد فرهنگی، آخرین بُعد از شاخص های سیاست گذاری ورزشی است که به نقش ورزش در ترویج ارزش های فرهنگی و اجتماعی می پردازد. ورزش می تواند انسجام اجتماعی، سبک زندگی سالم و اخلاق را تقویت کند. در ایران، سیاست های ورزشی بر هویت ملی^۴، عدالت اجتماعی و توسعه فرهنگی با تأکید بر اصالت های اسلامی و بومی تمرکز دارند. این بعد فرهنگی اهمیت بالایی دارد، چرا که علاوه بر نتایج کوتاه مدت، تأثیرات بلندمدتی بر جامعه ایجاد می کند (میراگایا^۵ و همکاران، ۲۰۲۵).

سیاست گذاری عمومی در حوزه ورزش با استفاده از شاخص های ساختاری، اجرایی، ارزشیابی و فرهنگی، نقش کلیدی در پیشرفت و توسعه ورزش ایفا می کند. تحلیل دقیق این سیاست ها نیازمند شناخت چگونگی بهره گیری از این شاخص ها و تعامل میان عوامل مؤثر در فرآیند سیاست گذاری است. در جمهوری اسلامی ایران، که ورزش به عنوان ابزاری مؤثر در تقویت سلامت اجتماعی، پویایی فرهنگی و انسجام ملی مطرح شده است، ضرورت طراحی مدل هایی متناسب با ظرفیت های فرهنگی و منابع موجود بیش از پیش احساس می شود (یانگ و تانگ^۶، ۲۰۲۵).

ناهماهنگی های میان سازمان های ورزشی و اهداف اسناد بالادستی^۷ چالش هایی در تحقق سیاست های ورزشی ایجاد کرده است. راهکار این مسئله، طراحی الگویی جامع و منسجم است که چارچوب های قانونی، استفاده بهینه از منابع و پیوند فرهنگ و ورزش را تقویت کند تا زمینه توسعه پایدار فراهم شود (لی لودویگسن و بیرن^۸، ۲۰۲۵). سیاست گذاری در ورزش نیازمند ارزیابی مداوم شاخص ها برای گسترش فعالیت های ورزشی، توسعه زیرساخت ها و دستیابی به عدالت اجتماعی است. بهبود تعامل نهادی، پایش اثربخشی سیاست ها و استفاده از نتایج ارزیابی برای تصحیح مسیر، از عناصر کلیدی این فرآیند هستند که زمینه اثربخشی، نوآوری و ایده پردازی را فراهم می کنند (ماباگالا^۹، ۲۰۲۵).

¹ Stakeholders

² Charway

³ Distributive justice

⁴ National identity

⁵ Miragaia

⁶ Yang & Tang

⁷ Upstream documents

⁸ Lee Ludvigsen & Byrne

⁹ Mabagala

بازتعریف مدل‌های سیاست‌گذاری ورزشی با توجه به شرایط بومی و فرهنگی کشور، گامی ضروری در دستیابی به اهداف کلان و تقویت ظرفیت‌های ورزشی است. ورزش به عنوان ابزاری کلیدی برای توسعه پایدار جسمی، روانی و اجتماعی مطرح شده و مسئولیت دولت‌ها در سیاست‌گذاری مؤثر و هماهنگ را افزایش داده است (حافیر^۱ و همکاران، ۲۰۲۴). خط‌مشی‌گذاری ورزشی در کشورهای در حال توسعه مانند ایران با چالش‌های فراوانی روبروست و هماهنگی بین سطوح سیاست‌گذاری و اجرا را دشوار کرده است. نبود مدل جامع و یکپارچه‌ای که تمام ابعاد مدیریتی، ساختاری، فرهنگی و اجتماعی ورزش را پوشش دهد، سبب ایجاد شکاف عمیق میان اهداف کلان و عملکردهای اجرایی شده است. این امر نه تنها منجر به موازی‌کاری در حوزه سیاست‌گذاری ورزشی شده، بلکه تحقق اهداف توسعه پایدار را نیز با مشکل مواجه کرده است (شهبازی و همکاران، ۲۰۲۵).

تمرکز بیش از حد بر اهداف کوتاه‌مدت و زودبازده در سیاست‌گذاری ورزشی، اغلب منجر به غفلت از تقویت زیرساخت‌های اساسی و دستاوردهای پایدار می‌شود. دستیابی به انسجام و پایداری در این حوزه نیازمند رویکردی جامع و توسعه توانمندی‌های ساختاری و نهادی است (زو و دو^۲، ۲۰۲۵). یکی از چالش‌های کلیدی در سیاست‌گذاری ورزشی، نبود سیستم‌های شفاف پایش و ارزیابی است که بهینه‌سازی خط‌مشی‌ها را دشوار می‌کند. راهکار این مسئله، طراحی چارچوبی علمی و چندبعدی است که هماهنگی بین نهادها را تضمین کرده و از ظرفیت‌های بومی برای دستیابی به اهداف کلان و تقویت جایگاه بین‌المللی ورزش ایران استفاده کند (کانگ، ۲۰۲۵).

بررسی تحقیقات پیشین در زمینه خط‌مشی‌گذاری عمومی نشان می‌دهد که تمرکز اصلی در کشورهای توسعه‌یافته، بر طراحی مدل‌هایی بوده است که با ایجاد انسجام نهادی و هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف، به تقویت مشارکت عمومی و بهره‌وری اقتصادی منجر شود. به عنوان مثال، یان^۳ (۲۰۲۵) در پژوهش خود بر سیاست‌گذاری کلان ورزشی در اروپا، نشان داده‌اند که مدل‌های مبتنی بر انسجام چندبخشی، عامل اصلی موفقیت در افزایش مشارکت اجتماعی و رقابت‌پذیری بین‌المللی بوده‌اند. وو^۴ (۲۰۲۳) نیز در مطالعه‌ای در ایالات متحده، بر نقش سیاست‌های یکپارچه در دستیابی به توسعه پایدار تأکید کرده است. زو و دو (۲۰۲۵) به بررسی مشکلات اجرایی در ورزش پرداخته‌اند و شیونگ^۵ و همکاران (۲۰۲۵) تحلیل عملکرد نهادهای مدیریتی را مورد توجه قرار داده‌اند. این مطالعات اگرچه در شناسایی آسیب‌های موجود مؤثر بوده‌اند، اما به دلیل ماهیت توصیفی و عدم ارائه چارچوب‌های جامع، به‌تنهایی پاسخگوی نیازهای پیچیده سیاست‌گذاری

¹ Hafiar

² Zhu & Du

³ Yan

⁴ Wu

⁵ Xiong

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

ورزشی نبوده اند. این پیشینه، ضرورت پرداختن به پژوهش هایی را نشان می دهد که بتوانند با رویکردی بومی و سیستماتیک، چارچوبی علمی برای خطمشی گذاری ورزشی ارائه دهند. چنین چارچوبی باید شکاف میان سیاست گذاری کلان و اجرا را پر کرده و با تعریف شاخص های شفاف، بستری برای بهبود عملکرد نهادی و تحقق اهداف کلان فراهم کند (زو و ژو^۱، ۲۰۲۵). تحقیقات پیشین بر لزوم انسجام نهادی و هم افزایی بخشی در سیاست گذاری ورزشی تأکید کرده اند. این مطالعات با شناسایی چالش های اجرایی و نقش سیاست های یکپارچه، ضرورت چارچوب های جامع و علمی را برای بهبود عملکرد نهادی برجسته کرده اند. رویکردهای بومی و سیستماتیک می توانند شکاف میان سیاست گذاری کلان و اجرا را پر کنند و زمینه را برای دستیابی به اهداف پایدار فراهم کنند.

در مجموع، ضرورت ارائه مدل های کاربردی که توانایی تبیین مشکلات و ارائه راه حل های عملیاتی را داشته باشند، امری انکارناپذیر است. با توجه به مرور ادبیات پیشین، مشخص می شود که اکثر مطالعات انجام شده در زمینه سیاست گذاری ورزشی دارای ماهیتی توصیفی و تحلیلی بوده و عموماً بر مورد مطالعه قرار دادن تجارب کشورهای توسعه یافته پایه گذاشته اند. این در حالی است که شرایط فرهنگی، سیاسی و اجتماعی خاص جمهوری اسلامی ایران نیازمند رویکردی بومی و نظام مند در تدوین خطمشی های عمومی ورزشی است. بنابراین، شکاف موجود میان سیاست های کلان و اجرای عملی آن، عدم هماهنگی میان نهادهای ورزشی و فقدان چارچوب های علمی و شاخص محور در سطح ملی، خلاء مهمی در پژوهش های موجود را نشان می دهد. لذا، این تحقیق با هدف پر کردن این شکاف، مدل پارادایمی شاخص های خطمشی گذاری عمومی در ورزش ایران را با تمرکز بر هم افزایی نهادی و دستیابی به توسعه پایدار ورزشی، مورد بررسی قرار می دهد.

روش شناسی

این پژوهش بر اساس هدف کاربردی و ماهیت تحقیق کیفی است که با استفاده از روش تحقیق کیفی مبتنی بر رویکرد نظریه زمینه ای سیستماتیک انجام شد؛ رویکردی که توسط اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) معرفی شده و در تحلیل داده های پیچیده و متغیرهای اجتماعی، کارایی بالایی دارد. این روش با هدف کشف، تدوین و تبیین چارچوب مفهومی در زمینه شاخص های خطمشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران به کار گرفته شد. شرکت کنندگان پژوهش شامل گروهی منتخب و متنوع از افراد دارای تخصص و جایگاه های مختلف مرتبط با موضوع پژوهش بودند. این افراد شامل ۲ استاد دانشگاه متخصص در زمینه مدیریت ورزش و سیاست گذاری عمومی ورزش، ۵ مدیر ارشد ورزشی و روسای فدراسیون های ورزشی، ۳ کارشناس و برنامه ریزان سیاست گذاری ورزشی و ۴ کارشناس حقوقی متخصص در زمینه ورزش بودند. معیارهای انتخاب این شرکت کنندگان بر اساس سطح تخصص، تجربه اجرایی و ارتباط مستقیم آنها با موضوع

¹ Zhou & Zhu

پژوهش تنظیم شده است. روش نمونه‌گیری بر اساس الگوی هدفمند و غیر تصادفی انجام شد. این روش با تأکید بر رویکرد نظریه زمینه‌ای مورد حمایت اشتراوس و کوربین (۱۹۹۷) به گونه‌ای طراحی شد که بتوان علاوه بر دستیابی به اطلاعات عمیق، متناسب با نیازهای پژوهش به اشباع نظری رسید. برای تحقق این هدف، گزینش افراد به گونه‌ای انجام گرفت که بتوان از دیدگاه‌های متنوع در حوزه مدیریت ورزش، حکمرانی، سیاست‌گذاری و حقوق ورزشی بهره‌مند شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته بود که با هدف انعطاف‌پذیری و عمق‌بخشی به داده‌ها طراحی شد. در فرآیند مصاحبه، سوالاتی کلی اما هدفمند مطرح گردید تا ضمن شفاف‌سازی مفهوم شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی، زمینه را برای استخراج دیدگاه‌های متنوع و دقیق فراهم کند. این مصاحبه‌ها، که به‌طور متوسط ۲۳ دقیقه به طول انجامید، تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. مجموعاً ۱۴ شرکت‌کننده در این پژوهش مشارکت داشتند و فرآیند جمع‌آوری داده‌ها با رعایت اصول اخلاقی و تأکید بر محرمانه بودن اطلاعات انجام شد. در ابتدای هر مصاحبه، اهداف پژوهش و سوالات اصلی در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت و پس از توافق بر زمان مصاحبه، داده‌ها با دقت و عمق کافی ثبت شد. مصاحبه‌ها به صورت حضوری انجام شد. سوالات تحقیق شامل موارد زیر بود: ۱- عوامل علی موثر بر شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران کدامند. ۲- عوامل زمینه‌ای موثر بر شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران کدامند. ۳- عوامل مداخله‌گر موثر بر شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران کدامند. ۴- راهبرد های موثر بر شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران کدامند. ۵- پیامدهای موثر بر شاخص‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران کدامند.

معیارهایی برای انتخاب شرکت‌کنندگان در نظر گرفته شد که بتوانند اطلاعات مرتبط و تخصصی با محوریت پژوهش ارائه دهند. این معیارها شامل: اساتید دانشگاه: متخصصان مدیریت ورزش، حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی، با تجربه پژوهشی و اجرایی در این زمینه. مقامات عالی‌رتبه ورزش: روسا و مدیران اجرایی سازمان‌های ورزشی و فدراسیون‌های ملی که تجربه کافی در سیاست‌گذاری کلان در ورزش دارند. کارشناسان و برنامه‌ریزان سیاست‌گذاری ورزشی: مدیران اجرایی ادارات کل ورزش و جوانان که در تدوین و اجرای خط‌مشی‌ها نقش مستقیم دارند. کارشناسان حقوقی: متخصصان حقوق ورزشی در دادگستری که با جنبه‌های قانونی و ساختاری سیاست‌گذاری عمومی ورزش آشنا هستند.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در مطالعه

ردیف	جنسیت	سن	مدرک تحصیلی	سابقه کاری	وضعیت
۱	مرد	۳۸	دکتر	۱۰	استاد دانشگاه
۲	مرد	۴۵	دکتر	۲۰	رئیس فدراسیون ورزشی

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

۳	مرد	۳۹	دکتر	۱۷	رئیس فدراسیون ورزشی
۴	مرد	۳۵	دکتری	۱۰	مدیر حوزه پارلمانی وزارت ورزش و جوانان
۵	مرد	۳۸	کارشناسی ارشد	۱۳	کارشناس حوزه پارلمانی وزارت ورزش و جوانان
۶	زن	۳۵	دکتر	۸	استاد دانشگاه
۷	مرد	۳۹	دکتر	۱۵	مدیر کل ورزش و جوانان استان
۸	مرد	۵۵	دکتر	۲۲	مدیر حقوقی وزارت ورزش
۹	مرد	۳۹	دکتر	۱۳	کارشناس حقوقی وزارت ورزش
۱۰	زن	۳۵	دکتر	۸	کارشناس تحول اداری وزارت ورزش
۱۱	مرد	۳۷	دکتر	۹	مدیر کل ورزش و جوانان استان
۱۲	زن	۲۹	کارشناسی ارشد	۷	کارشناس مالی وزارت ورزش و جوانان
۱۳	مرد	۴۷	دکتر	۲۰	رئیس فدراسیون ورزشی
۱۴	مرد	۴۰	کارشناسی ارشد	۱۳	کارشناس اداری وزارت ورزش و جوانان

روش های اعتبارسنجی تحقیق شامل موارد زیر بود: ۱- تعامل گسترده محقق با شرکت کنندگان برای تأیید اعتبار تحقیق (نوول^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). ۲- شرح دقیق فرآیند تحقیق به عنوان یک استاندارد در نظر گرفته شد تا سایر محققان بتوانند فرآیند تحقیق را در شرایط مشابه تعمیم دهند، بنابراین قابلیت انتقال یکی از معیارهای دیگری بود که در نظر گرفته شد. ۳- برای اطمینان از استاندارد پایایی (قابلیت اعتماد)، از روش دوستان انتقادی استفاده شد (اسمیت و مک گانون^۲، ۲۰۱۸). به همین دلیل، محققان تفاسیر و کدهای خود را با همکاران متخصص به اشتراک می گذارند تا انتقادات آنها را دریافت کنند. دوستان انتقادی قرار نیست "موافقت" کنند یا به اجماع برسند، بلکه قرار است با زیر سوال بردن درک یکدیگر، ارزیابی مجدد را تحریک کنند (کوان و تیلور^۳، ۲۰۱۶).

¹ Nowell

² Smith & McGannon

³ Cowan & Taylor

فرآیند کدگذاری داده‌ها با مصاحبه اولیه آغاز شد و پس از تحلیل هر مصاحبه، زوایای جدیدی برای بررسی بیشتر مشخص گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها شامل سه مرحله کلی بود: کدگذاری باز (برای شناسایی مفاهیم اولیه)، محوری (برای برقراری روابط بین مقوله‌ها) و انتخابی (برای تکمیل و ساختاردهی الگو)، که در نهایت منجر به ایجاد یک مدل پارادایمی یکپارچه شد. تمامی داده‌ها با استفاده از نرم افزار مکس کیودا نسخه ۲۰۲۰ بررسی و تحلیل شدند.

یافته‌ها

در فرایند تحلیل داده‌ها، ابتدا ۴۸۷ کد باز شناسایی شد که پس از حذف موارد تکراری به ۲۳۳ مفهوم کاهش یافت. در مرحله کدگذاری محوری، ۲۹ کد محوری با خلاصه کردن کدهای اولیه مشتق شده از برچسب‌های مفهومی شناسایی شده در مرحله کدگذاری باز تعیین شدند. در نهایت، در مرحله کدگذاری انتخابی، ۵ کد انتخابی با ادغام و پالایش کدهای اصلی در یک چارچوب نظری شناسایی شدند. مدل نهایی تحقیق در ۵ محور اصلی سازماندهی شد: ۱- عوامل علی (سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی، ساختار و نهاد های حکومتی، فشارهای بین المللی و منطقه ایی، نیازها و مطالبات جامعه و نقش نخبگان و خبرگان ورزشی)، ۲- عوامل زمینه ایی (فرهنگ و باورهای اجتماعی، زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، وضعیت اقتصادی و منابع مالی، فناوری و نوآوری و منابع انسانی و تخصصی)، ۳- عوامل مداخله گر (تعارض و موازی کاری نهادی، عوامل اقتصادی، ضعف مدیریتی و اجرایی، قوانین قانونی و حقوقی و فشار گروه‌های ذی‌نفع و لابی‌ها)، ۴- راهبردها (حکمرانی یکپارچه و هماهنگ، توسعه مشارکت مردمی و بخش خصوصی، ارتقای آموزش، پژوهش و فناوری، بهبود نظام مالی و اقتصادی ورزش، توسعه زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستمر، راهبردهای مشارکتی و راهبرد های انسانی)، ۵- پیامدها (ارتقای سلامت عمومی جامعه، توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی، عدالت اجتماعی و دسترسی برابر، رشد ورزش قهرمانی و بین‌المللی، بهبود حکمرانی و مدیریت ورزش و پیامد های اجتماعی و فرهنگی) (جدول ۲ و شکل ۱).

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

جدول ۲. کدهای انتخابی، محوری و باز.

کد انتخابی	کد های محوری	کد های باز
عوامل علی	سیاست های کلان و اسناد بالادستی	سند چشم انداز ۱۴۰۴، سیاست های کلی نظام در حوزه سلامت و ورزش، برنامه های توسعه پنج ساله کشور، سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری، اسناد راهبردی شورای عالی انقلاب فرهنگی، سیاست های جمعیتی و جوانان، سیاست های اقتصاد مقاومتی، مصوبات شورای عالی ورزش
	ساختار و نهادهای حکومتی	نقش وزارت ورزش و جوانان، نقش مجلس شورای اسلامی، نقش شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقش سازمان برنامه و بودجه، نقش سازمان ملی المپیک و فدراسیون ها، نقش استانداری ها و فرمانداری ها، نقش شهرداری ها در توسعه ورزش، نقش نهادهای امنیتی و انتظامی
	فشارهای بین المللی و منطقه ای	تعهدات به کنوانسیون های بین المللی ورزشی، عضویت در فدراسیون های جهانی، تحریم ها و محدودیت های بین المللی، رقابت های منطقه ای و آسیایی، تعاملات ورزشی با کشورهای همسایه، دیپلماسی ورزشی، جذب سرمایه گذاری خارجی
	نیازها و مطالبات جامعه	عدالت در دسترسی به امکانات ورزشی، اشتغال زایی برای جوانان، توسعه ورزش بانوان، توسعه ورزش روستایی و عشایری، پیشگیری از آسیب های اجتماعی، افزایش سرانه ورزش همگانی، ارتقای نشاط و رفاه اجتماعی
عوامل زمینه ایی	نقش نخبگان و خبرگان ورزشی	مشارکت اساتید دانشگاهی در سیاست گذاری، نقش پژوهشگران و مراکز تحقیقاتی، مشاوره فنی فدراسیون ها و مربیان ملی، نقش رسانه های تخصصی ورزشی، استفاده از تجارب قهرمانان ملی، نقش انجمن های علمی و تخصصی، تبادل دانش با کشورهای پیشرفته، برگزاری همایش های علمی سیاست گذاری ورزش
	فرهنگ و باورهای اجتماعی	نگرش عمومی به ورزش همگانی و قهرمانی، ارزش های دینی و ملی پیرامون ورزش، نقش خانواده در ترویج ورزش، تاثیر رسانه های جمعی و شبکه های اجتماعی، فرهنگ مصرف گرایی یا سلامت محور، الگوهای رفتاری نسل جوان، جایگاه ورزش در سبک زندگی ایرانی-اسلامی، تاثیر سنت ها و آیین های محلی، محدودیت های فرهنگی در برخی مناطق برای مشارکت زنان در ورزش، اولویت دادن به تماشای ورزش به جای مشارکت فعال، دیدگاه های سنتی که ورزش حرفه ای را شغل پایدار نمی دانند، عدم اطلاع کافی مردم از فواید ورزش و برنامه های موجود، خروج استعداد های ورزشی به دلیل نبود حمایت کافی
	زیرساخت ها و امکانات ورزشی	تعداد و کیفیت سالن های ورزشی، دسترسی به تجهیزات ورزشی مدرن، پراکندگی امکانات در مناطق مختلف، وضعیت اماکن ورزشی روستایی، امکانات ویژه برای معلولین و جانبازان، وضعیت نگهداری و تعمیر اماکن، توسعه پارک ها و فضاهای عمومی ورزشی، امنیت اماکن ورزشی

کد انتخابی	کد های محوری	کد های باز
	وضعیت اقتصادی و منابع مالی	سهم ورزش از بودجه عمومی کشور، نقش بخش خصوصی در سرمایه گذاری ورزشی، حمایت مالی دولت از ورزش همگانی و قهرمانی، درآمدزایی لیگ های ورزشی، نقش اسپانسر ها و تبلیغات، مالیات و تسهیلات بانکی برای ورزش، هزینه های خانوار برای ورزش، تاثیر تحریم ها بر منابع مالی ورزش
	فناوری و نوآوری	استفاده از فناوری اطلاعات در مدیریت، ورزش شهوشمندسازی اماکن ورزشی، توسعه نرم افزار های ورزشی، کاربرد داده کاوی و هوش مصنوعی، نوآوری در تجهیزات و پوشاک ورزشی، توسعه سیستم های پایش سلامت ورزشکاران، نقش رسانه های دیجیتال در ترویج ورزش، حمایت از استارت آپ های ورزشی
	منابع انسانی و تخصصی	برگزاری دوره های آموزشی تخصصی برای بهبود کیفیت مدیریت ورزشی، استفاده از کارشناسان متعهد به آرمان های نظام برای توسعه دیپلماسی ورزشی، نهادینه سازی برنامه های جانشین پروری در مدیریت ورزش، به ویژه برای بانوان، ایجاد مشوق های مالی و حرفه ای برای کارکنان حوزه ورزش، ارتباط دانشگاه و صنعت ورزش، ترویج فرهنگ پژوهش در ورزش، نقش پژوهشگاه ها و مراکز تحقیقاتی
عوامل مداخله گر	تعارض و موازی کاری نهادی و قانونی	تداخل وظایف وزارت ورزش و سایر نهادها، رقابت بین فدراسیون ها و سازمان ها، نبود تقسیم کار شفاف، اختلاف منافع بخش دولتی و خصوصی، موازی کاری در برگزاری رویدادها، ضعف هماهنگی بین دستگاه ها، نبود مرجع واحد تصمیم گیری، تداخل سیاست های استانی و ملی، اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، طراحی نظام ملی برای نظارت بر اجرای خط مشی های ورزشی، تقویت همکاری بین وزارت ورزش، فدراسیون ها، و نهادهای محلی، تدوین آیین نامه های روشن برای تخصیص منابع و اجرای برنامه های ورزشی، تقویت جایگاه حقوق ورزشی در قانون اساسی برای حمایت از ورزشکاران و مربیان
	عوامل اقتصادی	کاهش بودجه ورزش در شرایط رکود، تأخیر در تخصیص اعتبارات، فساد مالی و رانت در پروژه ها، کمبود منابع برای ورزش بانوان و معلولین، نوسانات ارزی و هزینه واردات تجهیزات، ضعف در جذب اسپانسر ها، ناکارآمدی نظام مالی ورزش، وابستگی به درآمدهای نفتی، افزایش هزینه های برگزاری رویداد های ورزشی و کاهش مشارکت عمومی، کمبود مشوق های اقتصادی برای ورود بخش خصوصی به ورزش
	ضعف مدیریتی و اجرایی	انتصاب مدیران غیرمتخصص، فقدان نظام شایسته سالاری، ضعف در آموزش مدیران ورزشی، مقاومت در برابر تغییر و نوآوری، تصمیم گیری سلیقه ای و غیرعلمی، ضعف در ارزیابی عملکرد مدیران، گردش سریع مدیران و بی ثباتی، نبود سیستم پاداش و تنبیه مؤثر

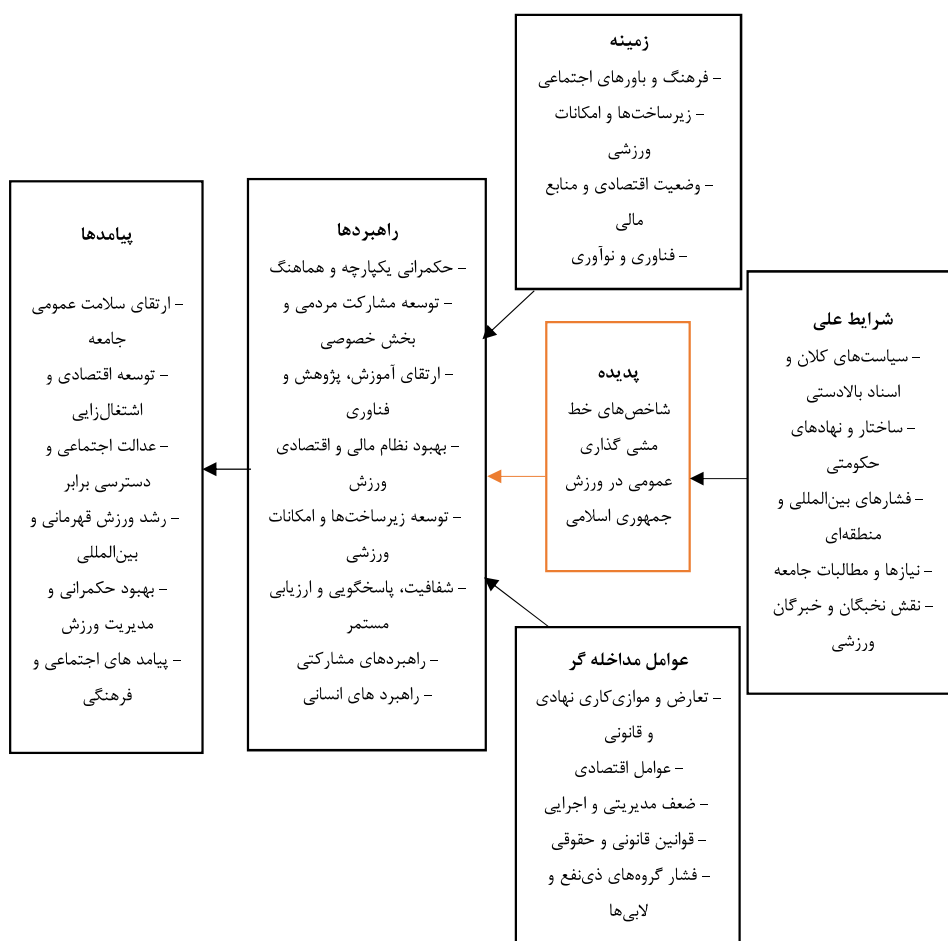
تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

کد انتخابی	کد های محوری	کد های باز
	قوانین قانونی و حقوقی	قوانین قدیمی و ناکارآمد، پیچیدگی فرآیندهای مجوزدهی، نبود ضمانت اجرایی قوانین، ضعف نظارت بر اجرای مصوبات، تعارض مقررات ملی و بین المللی، نبود حمایت کافی از ورزشکاران، مشکلات حقوقی در مالکیت باشگاه ها، ضعف در شفافیت قراردادهای
	فشار گروه های ذی نفع و لابی ها	نفوذ گروه های خاص در تصمیم گیری ها، فشار فدراسیون های قدرتمند، دخالت چهره های سیاسی در ورزش، لابی های اقتصادی و تجاری، تاثیر رسانه ها و افکار عمومی، فشار هواداران و باشگاه های بزرگ، نفوذ شرکت های تبلیغاتی، تاثیر گروه های مذهبی و فرهنگی
راهبردها	حکمرانی یکپارچه و هماهنگ	تشکیل شورای عالی ورزش با حضور همه نهادها، تدوین سند راهبردی جامع ورزش کشور، ایجاد سامانه ملی پایش و ارزیابی، استقرار نظام ارزیابی عملکرد سالانه، تعیین شاخص های کمی و کیفی دقیق، شفاف سازی وظایف و مسئولیت ها، برگزاری نشست های منظم بین دستگاهی، تقویت نظارت و بازرسی مستقل
	توسعه مشارکت مردمی و بخش خصوصی	گسترش باشگاه های محلی و مردمی، تشویق سرمایه گذاری بخش خصوصی، ایجاد مشوق های مالیاتی برای خیرین ورزشی، حمایت از سمن ها و NGO های ورزشی، برگزاری جشنواره های ورزشی مردمی، توسعه ورزش خانوادگی و محله ای، ایجاد پلتفرم های نظارت و مشارکت مردمی، حمایت از کارآفرینی ورزشی
	ارتقای آموزش، پژوهش و فناوری	برگزاری دوره های تخصصی برای مدیران و مربیان، تقویت ارتباط دانشگاه و صنعت ورزش، حمایت از پژوهش های کاربردی، توسعه زیرساخت های فناوری اطلاعات، استفاده از هوش مصنوعی در تحلیل داده ها، حمایت از استارت آپ های فناوری ورزشی، ترویج سواد ورزشی دیجیتال، راه اندازی مراکز نوآوری ورزشی
	بهبود نظام مالی و اقتصادی ورزش	افزایش سهم ورزش از بودجه عمومی، جذب اسپانسرهای داخلی و خارجی، توسعه لیگ های حرفه ای و درآمدزا، تسهیل دسترسی به وام و تسهیلات بانکی، حمایت از صادرات خدمات و تجهیزات ورزشی، ایجاد صندوق های سرمایه گذاری ورزشی، شفاف سازی مالی باشگاه ها و فدراسیون ها، کاهش وابستگی به بودجه نفتی
	توسعه زیرساخت ها و امکانات ورزشی	ساخت و تجهیز سالن های چندمنظوره، نوسازی اماکن ورزشی فرسوده، توسعه امکانات ویژه برای معلولین، افزایش سرانه فضای ورزشی در مناطق محروم، بهبود امنیت و استاندارد اماکن، تجهیز اماکن به فناوری های نوین، توسعه پارک های ورزشی شهری و روستایی، تسهیل دسترسی به امکانات برای زنان و دختران

کد انتخابی	کد های محوری	کد های باز
	شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستمر	راه اندازی سامانه شفافیت مالی، انتشار عمومی گزارش عملکرد سالانه، ارزیابی دوره‌ای سیاست‌ها و برنامه‌ها، دریافت بازخورد از ذینفعان و مردم، ایجاد سازوکار رسیدگی به شکایات، شفاف‌سازی فرآیندهای تصمیم‌گیری، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ عمومی، استفاده از ابزارهای نظارت هوشمند
	راهبردهای مشارکتی	افزایش مشارکت ذی‌نفعان و بهره‌گیری از ظرفیت‌های جامعه مدنی و رسانه، راه‌اندازی سامانه گفت‌وگوی ملی ورزش با مشارکت نخبگان، ورزشکاران و رسانه‌ها، گسترش نقش دانشگاه‌ها در تحلیل، مشاوره و ارزیابی سیاست‌های ورزشی توسعه همکاری ساختاریافته، با سازمان‌های مردم‌نهاد ورزشی، تقویت سواد رسانه‌ای در حوزه ورزش برای تسهیل نقد سیاست‌ها، حمایت از شکل‌گیری نهادهای نمایندگی ورزشکاران و مربیان در سیاست‌گذاری
	راهبرد های انسانی	ارتقاء کیفیت منابع انسانی و مهارت‌های مدیریتی در فرآیند سیاست‌گذاری، طراحی دوره‌های تخصصی آموزش سیاست‌گذاری برای مدیران ورزش، تدوین چارچوب شایستگی حرفه‌ای برای مدیران ارشد ورزشی، پیاده‌سازی نظام ارزیابی عملکرد مبتنی بر خروجی و شاخص‌های کلیدی، استقرار سیستم شفاف جانشین‌پروری در سطوح تصمیم‌گیری ورزشی، ترویج رویکرد یادگیری سازمانی در نهادهای ورزشی کلان و میانی
پیامد ها	ارتقای سلامت عمومی جامعه	کاهش بیماری‌های غیرواگیر (دیابت، قلبی)، افزایش امید به زندگی، کاهش هزینه‌های درمانی دولت و خانواده‌ها، ارتقای شاخص نشاط اجتماعی، کاهش نرخ افسردگی و اضطراب، پیشگیری از چاقی و کم‌ تحرکی، ارتقای کیفیت زندگی سالمندان، افزایش مشارکت زنان در ورزش
	توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی	ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، رشد صنعت گردشگری ورزشی، افزایش صادرات خدمات و تجهیزات ورزشی، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، رونق لیگ‌های حرفه‌ای و درآمدزا، توسعه بازار پوشاک و تجهیزات ورزشی، افزایش درآمد باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها، حمایت از استارت‌آپ‌های ورزشی
	عدالت اجتماعی و دسترسی برابر	افزایش دسترسی مناطق محروم به امکانات ورزشی، توسعه ورزش بانوان و معلولین، کاهش تبعیض جنسیتی و قومیتی در ورزش، حمایت از استعداد های ورزشی مناطق کمتر توسعه‌یافته، ارتقای ورزش روستایی و عشایری، ترویج ورزش خانوادگی و همگانی، افزایش فرصت‌های برابر برای همه اقشار، کاهش فاصله طبقاتی در بهره‌مندی از ورزش
	رشد ورزش قهرمانی و بین‌المللی	افزایش مدال‌آوری در مسابقات جهانی و آسیایی، ارتقای جایگاه ایران در رنکینگ‌های جهانی، افزایش میزبانی رویدادهای بین‌المللی، توسعه زیرساخت‌های قهرمانی، جذب مربیان و کارشناسان خارجی

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

کد انتخابی	کد های محوری	کد های باز
	بهبود حکمرانی و مدیریت ورزش	افزایش شفافیت و پاسخگویی مدیران، ارتقای کارآمدی نظام مدیریتی ورزش، کاهش فساد و رانت در ورزش، بهبود نظام ارزیابی عملکرد، افزایش رضایت ذینفعان و مردم، ارتقای سطح دانش و تخصص مدیران، توسعه نظام اطلاعاتی و آماری ورزش، تقویت تعامل بین نهادهای ورزشی
	پیامدهای اجتماعی و فرهنگی	تقویت روحیه همکاری و همبستگی ملی، ترویج ارزش های اخلاقی و جوانمردی، افزایش مشارکت اجتماعی جوانان، کاهش آسیب های اجتماعی از طریق ورزش، تقویت هویت ملی و فرهنگی، تقویت تعامل بین نهادهای دولتی و جامعه مدنی ورزشی، ارتقاء سطح مطالبه گری و آگاهی عمومی در حوزه ورزش

شکل ۱. مدل پارادایمی شاخص‌های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد که عوامل علی مؤثر بر پدیده تحقیق شامل سیاست‌های کلان و اسناد بالادستی، ساختار و نهادهای حکومتی، فشارهای بین‌المللی و منطقه‌ای، نیازها و مطالبات جامعه و نقش‌نخبگان و خبرگان ورزشی بود. از دید محقق این عوامل به دلیل اینکه چارچوب کلی سیاست‌گذاری را تعیین می‌کنند، منابع اصلی قدرت و تصمیم‌گیری هستند یا از طریق ایجاد شرایط فشاری و یا نیازمندی‌های داخلی، جهت‌گیری سیاست‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهند. همچنین بروز این عوامل به‌عنوان عوامل علی، ناشی از عدم تدوین چارچوب‌های علمی و نظام‌مند در سیاست‌گذاری ورزشی، ضعف در نظارت و ارزیابی سیاست‌ها، و همچنین

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

عدم هماهنگی میان نهادهای تصمیم‌گیری و اجرایی است. نتایج با تحقیقات سعدآبادی (۱۳۹۹)، بحرینی و همکاران (۱۴۰۰)، موری^۱ (۲۰۲۰)، موسوی چلک و همکاران (۱۳۹۷) و بخشی چناری و همکاران (۱۴۰۲) همسو بود. سعدآبادی (۱۳۹۹) بر فقدان مشارکت عمومی در توسعه علم، فناوری و نوآوری تأکید می‌کند و پیشنهادهایی برای بهبود سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ ارائه می‌دهد. بحرینی و همکاران (۱۴۰۰) نقش مهم اصول حکمرانی خوب را در توسعه منابع انسانی در ادارات ورزش و جوانان استان‌ها برجسته کردند. با ادامه یافتن چالش‌های جهانی، دیپلماسی ورزشی می‌تواند سهم بسزایی در مواجهه با مسائلی همچون تغییرات اقلیمی و نابرابری‌های جنسیتی داشته باشد (موری، ۲۰۲۰). همکاری خانواده، مدارس و جامعه در شکل‌گیری دانش فردی و جمعی برای مقابله با چالش‌های اجتماعی ضروری است. این موضوع نشان می‌دهد که سیاست‌گذاری مؤثر برای حل مشکلات اجتماعی نیازمند برنامه‌های جامع و گسترده در حوزه علوم اجتماعی است (موسوی چلک و همکاران، ۱۳۹۷). بخشی چناری و همکاران (۱۴۰۲) ابزارهای دیپلماسی ورزشی در پیشبرد اهداف سیاسی ایران، ظرفیت کشور را در بهره‌گیری از رویدادهای ورزشی برای دستیابی به اهداف بین‌المللی برجسته می‌کنند.

نتایج نشان داد که عوامل زمینه‌ای مؤثر بر پدیده تحقیق شامل فرهنگ و باورهای اجتماعی، زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، وضعیت اقتصادی و منابع مالی، فناوری و نوآوری و منابع انسانی و تخصصی بود. از دید محقق عوامل زمینه‌ای مانند فرهنگ و باورهای اجتماعی، زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی، وضعیت اقتصادی و منابع مالی و انسانی نقش برجسته‌ای در شکل‌گیری و موفقیت سیاست‌های عمومی ورزشی ایفا می‌کنند؛ چرا که این عوامل پایه‌های مادی و معنوی لازم برای توسعه پایدار ورزش را فراهم می‌کنند. ضعف در هر یک از این حوزه‌ها می‌تواند به صورت مستقیم موانع جدی بر سر اجرای خط‌مشی‌ها ایجاد کند. بنابراین، توجه جدی و نظام‌مند به این عوامل ضروری است تا بستر لازم برای اثربخشی سیاست‌های ورزشی فراهم شود. نتایج با تحقیقات فلاح و شعبانی بهار (۱۳۹۹)، محمدی و همکاران (۱۳۹۹)، شریعتی فیض آبادی (۱۳۹۹)، استانکوویچ^۲ و همکاران (۲۰۲۴) و سبحانی و همکاران (۱۴۰۰) همسو بود. فلاح و شعبانی بهار (۱۳۹۹) چارچوب استراتژیکی برای مدیریت ورزشی ارائه کردند که مبتنی بر رهبری اسلامی، قانون اساسی و تجربیات موفق گذشته است و بر فرهنگ ایرانی-اسلامی، مشارکت عمومی و اخلاق در ورزش تأکید دارد. محمد و همکاران (۱۳۹۹) بر لزوم توسعه زیرساخت‌ها، تقویت عوامل اجتماعی و افزایش آگاهی عمومی برای گسترش فعالیت‌های ورزشی تأکید کردند. شریعتی فیض آبادی (۱۳۹۹) نشان داد که تحریم‌های اقتصادی منجر به کاهش منابع مالی، مشکلات دستمزد و محدودیت در حضور بین‌المللی ورزش ایران شده است. استانکوویچ و همکاران (۲۰۲۴) یافتند که فناوری‌های هوشمند مانند اینترنت اشیا، سیستم‌های امنیتی، مدیریت

¹ Murray

² Stanković

انرژی و خدمات دیجیتال، نقش کلیدی در نوسازی استادیوم‌ها دارند. سبحانی و همکاران (۱۴۰۰) مدلی نوین برای مدیریت امنیت گردشگری ورزشی ارائه کردند که بر منابع انسانی، برنامه‌ریزی امنیتی، حفاظت فیزیکی و زیرساخت‌ها تأکید دارد و ضرورت آموزش تخصصی، سیستم‌های کیفیت و برنامه‌ریزی استراتژیک را برای موفقیت رویدادهای ورزشی برجسته کردند.

نتایج نشان داد که عوامل مداخله‌گر موثر بر پدیده تحقیق شامل تعارض و موازی‌کاری نهادی، عوامل اقتصادی، ضعف مدیریتی و اجرایی، قوانین قانونی و حقوقی و فشار گروه‌های ذی‌نفع و لابی‌ها بود. نتایج تحقیق از دید محقق نشان می‌دهد که عوامل مداخله‌گر به صورت غیرمستقیم اما پیچیده بر فرآیند سیاست‌گذاری ورزشی تأثیر گذاشته و باعث انحراف اهداف، کاهش اثربخشی و کندی اجرای سیاست‌ها شده‌اند. این عوامل در قالب ساختارهای نهادی نامناسب، قوانین منسوخ و عدم شفافیت، بستر لازم برای بروز فساد و ضعف اجرای سیاست‌ها را فراهم کرده‌اند. بنابراین، اصلاح ساختارهای نهادی، بازنگری در قوانین، افزایش شفافیت و استفاده از مدیریت متخصص و دانش‌بنیان، ضرورتی است که بدون آن، هیچ برنامه‌ای نمی‌تواند به اهداف توسعه ورزشی دست یابد. نتایج با تحقیقات سوسانکار^۱ (۲۰۲۴)، زیمکووا و کوچرا^۲ (۲۰۲۴)، هکستدن^۳ و همکاران (۲۰۲۳)، مددکار حق جو و همکاران (۱۳۹۸) و سولانکی^۴ (۲۰۲۰) همسو بود. سوسانکار (۲۰۲۴) تأکید می‌کند که تضاد منافع میان بخش‌های دولتی و خصوصی، حکومت‌داری، ثبات اقتصادی و اعتماد عمومی را تحت تأثیر قرار داده و می‌تواند چارچوب‌های نظارتی را مخدوش کند، رقابت بازار را مختل کند و استانداردهای اخلاقی را به خطر اندازد. تحقیقات زیمکووا و کوچرا (۲۰۲۴) نشان می‌دهد که بسیاری از انجمن‌های ورزشی ملی فاقد کارایی و انصاف در توزیع مجدد بودجه عمومی هستند. هکستدن و همکاران (۲۰۲۳) دریافتند که اگرچه شواهد علمی ارزشمند هستند، اما متخصصان و مدیران اغلب به دلیل چالش‌های منحصر به فرد در ورزش، مانند اندازه‌های کوچک نمونه و نتایج چند عاملی، به قضاوت‌های ذهنی و مبتنی بر تجربه تکیه می‌کنند. مددکار حق جو و همکاران (۱۳۹۸) به این نتیجه دست یافتند که در ایران، نقش نظارتی رو به رشد رئیس مجلس بر مصوبات وزرای کابینه، نگرانی‌هایی را در مورد نقض احتمالی اصول قانونی و حقوق شهروندان ایجاد می‌کند. از دیدگاه سولانکی (۲۰۲۰) دخالت چهره‌های سیاسی در ورزش به طور فزاینده‌ای رایج شده است، و ورزش اغلب به عنوان یک عرصه سیاسی عمل می‌کند.

نتایج نشان داد که راهبرد های موثر بر پدیده تحقیق شامل حکمرانی یکپارچه و هماهنگ، توسعه مشارکت مردمی و بخش خصوصی، ارتقای آموزش، پژوهش و فناوری، بهبود نظام مالی و اقتصادی ورزش،

¹ Sewsankar

² Zimková & Kučera

³ Hecksteden

⁴ Solanki

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

توسعه زیرساخت ها و امکانات ورزشی، شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستمر، راهبردهای مشارکتی و راهبرد های انسانی بود. نتایج این تحقیق از دید محقق نشان می دهد که راهبردهای مؤثر بر سیاست گذاری عمومی در ورزش، باید مبتنی بر حکمرانی یکپارچه، شفافیت، مشارکت گسترده ذی نفعان و بهره گیری از دانش و فناوری باشد. این راهبردها با تقویت هماهنگی نهادی، توسعه زیرساخت ها به صورت عادلانه، اصلاح نظام مالی و ارتقای ظرفیت های انسانی، می توانند شرایط لازم برای اجرای مؤثر سیاست ها را فراهم کنند. همچنین، توجه به شفافیت، پاسخگویی و ارزیابی مستمر نقش کلیدی در افزایش اعتبار و پایداری سیاست های ورزشی دارد. بنابراین، بدون رویکردی جامع و نظام مند به این عوامل، غلبه بر چالش های سیستمی ورزش و دستیابی به توسعه پایدار محقق نخواهد شد. نتایج با تحقیقات ادمیت^۱ (۲۰۲۳)، ادیکاری و صفایی چالکاسرا^۲ (۲۰۲۳)، راتن^۳ (۲۰۲۰)، کیانی و همکاران (۲۰۲۰)، رزم آرا و همکاران (۱۴۰۰)، کولار و توشاک^۴ (۲۰۲۲)، دیلیس و گارگاساس^۵ (۲۰۱۴) و گویدوتی^۶ (۲۰۲۳) همسو بود. وظایف و مسئولیت های مدیران در صنایع مختلف متفاوت است، اما مضامین مشترکی دارند. در مدیریت ورزشی، نقش های کلیدی شامل برنامه ریزی، ارتقای مشتری، مذاکره قرارداد و رعایت سیاست ها می شود که باید به خوبی شفاف سازی شوند (ادمیت، ۲۰۲۳). از دیدگاه ادیکاری و صفایی چالکاسرا (۲۰۲۳) سرمایه گذاری بخش خصوصی در حوزه های مختلف از جمله فرهنگ، زیرساخت و اقدامات اقلیمی با چالش هایی مانند سیستم های بیمه ضعیف، فرهنگ سرمایه داری ناکامل و دانش محدود درباره ریسک های اقلیمی روبرو است. از دیدگاه راتن (۲۰۲۰) استارت آپ های فناوری ورزشی به عنوان سرمایه گذاری های نوآورانه در بازار جهانی در حال ظهور هستند و از فناوری های دیجیتال برای رفع نیازهای صنعت استفاده می کنند. کیانی و همکاران (۲۰۲۰) یافتند که جذب حامیان مالی ورزشی نیازمند شناخت عوامل مؤثر و استراتژی هایی مانند حضور قوی در رسانه های اجتماعی و مشارکت فعال هواداران است که می توانند به طور چشمگیری در جذب حمایت های بخش خصوصی مؤثر باشند. رزم آرا و همکاران (۱۴۰۰) مدل مفهومی ارائه کردند که با تلفیق امنیت اجتماعی، مدیریت امنیت و طراحی محیطی، به افزایش سطح ایمنی و امنیت در فضاهای ورزشی کمک می کند. کولار و توشاک (۲۰۲۲) یافتند که مدیران ورزشی در درجه اول از سبک های تصمیم گیری منطقی و وابسته استفاده می کنند که نشان دهنده ترجیح تحلیل منطقی و مشورت است. دیلیس و گارگاساس (۲۰۱۴) اهمیت همکاری ساختاریافته بین سازمان های ورزشی و ذینفعان را برای توسعه پایدار و غلبه بر محدودیت های منابع در ورزش جوانان برجسته کردند. از دیدگاه گویدوتی و

¹ Admit

² Adhikari & Safae Chalkasra

³ Ratten

⁴ Kolar & Tušak

⁵ Dilys & Gargasas

⁶ Guidotti

همکاران (۲۰۲۳) مهارت‌های نرم به عنوان مهارت‌های حیاتی برای این حرفه برجسته شده‌اند و شایستگی‌ها بر اساس سطح مدیریتی متفاوت هستند.

نتایج نشان داد پیامد های موثر بر پدیده تحقیق شامل ارتقای سلامت عمومی جامعه، توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی، عدالت اجتماعی و دسترسی برابر، رشد ورزش قهرمانی و بین‌المللی، بهبود حکمرانی و مدیریت ورزش و پیامد های اجتماعی و فرهنگی بود. نتایج تحقیق از دید محقق نشان می‌دهد که پیامدهای سیاست‌گذاری عمومی در ورزش، علاوه بر بهبود سلامت فردی و جمعی و افزایش سطح عدالت اجتماعی، می‌تواند زمینه‌ساز رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و تقویت حکمرانی مؤثر در بخش ورزش باشد. ورزش همگانی به‌عنوان یک ظرفیت فرهنگی و اجتماعی، قابلیت تقویت هویت ملی، افزایش مشارکت جوانان و کاهش آسیب‌های اجتماعی را دارد. همچنین، توسعه ورزش قهرمانی و بین‌المللی نیازمند استفاده از تجربیات خارجی، بهبود زیرساخت‌ها و مدیریت دانش‌بنیان است. بنابراین، بدون توجه جدی به این پیامدها و هماهنگی میان ابعاد مختلف، سیاست‌های ورزشی نمی‌توانند به اهداف بلندمدت خود دست یابند. نتایج با تحقیقات سوپچیک^۱ و همکاران (۲۰۲۲)، طاهرچ و علاج^۲ (۲۰۲۳)، شعبانی و همکاران (۱۳۹۸)، میر یوسفی و بخشنده (۱۳۹۹)، کرمی تیره شبانکاره و همکاران (۱۴۰۰) و میر یوسفی و همکاران (۱۳۹۵) همسو بود. دولت‌های محلی، اغلب با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد، فعالیت‌های ارتقای سلامت را برای فراهم کردن فرصت‌های ورزشی و رعایت توصیه‌های سازمان بهداشت جهانی اجرا می‌کنند (سوپچیک و همکاران، ۲۰۲۲). مشارکت سرمایه‌گذاران متعهد در پروژه‌های همکاری دولتی-خصوصی می‌تواند زمینه‌ساز توسعه زیرساخت‌های ورزشی، افزایش فعالیت‌ها و بهبود درآمدهای بخش ورزش باشد. همچنین، ارائه مشوق‌های مالی به شرکت‌های حامی سازمان‌های ورزشی، می‌تواند از استحکام مالی باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها حمایت کند (طاهرچ و علاج، ۲۰۲۳). شعبانی و همکاران (۱۳۹۸) یافتند که برای توسعه ورزش زنان، عواملی مانند حمایت‌های مالی مناسب، شناسایی به موقع استعدادها و فراهم کردن یک محیط رقابتی سالم و پویا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. میر یوسفی و بخشنده (۱۳۹۹) دریافتند که عوامل مرتبط با رسانه‌های جمعی شامل ابعاد فرهنگی، آموزشی و تبلیغی هستند. مهم‌ترین موارد، تفکر استراتژیک و بلندمدت در برنامه‌ریزی ورزشی، جذب اسپانسرها و صلاحیت حرفه‌ای منتقدان رسانه‌ای بود که در هر حوزه در اولویت قرار داشتند. بر اساس این یافته‌ها، رسانه‌ها باید نقش کلیدی در ترویج فرهنگ سیاسی در ورزش قهرمانی ایفا کنند، و توسعه این فرهنگ نیازمند همکاری جامعی میان رسانه‌ها، نهادهای ورزشی و علم ورزش است. کرمی تیره شبانکاره و همکاران (۱۴۰۰) به این نتیجه رسید که حکمرانی خوب در ورزش و مدیریت منابع انسانی از عوامل کلیدی پیشرفت حوزه ورزش است. بهبود سامانه‌های مدیریت اطلاعات، مدیریت با رویکردهای نوین داده‌محور، و توسعه سیستم‌های

¹ Sobczyk

² Tahira & Alaj

تدوین الگوی شاخص های خط مشی گذاری عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران

اطلاعات مدیریت رویدادهای ورزشی، نقش مهمی در ارتقای کیفیت خدمات ورزشی دارد. از دیدگاه میر یوسفی و همکاران (۱۳۹۵) ورزش به عنوان ابزاری برای تسریع در فرآیند اجتماعی شدن، تقویت انسجام اجتماعی، و کاهش آسیب های فرهنگی شناخته می شود.

محدودیت های پژوهشی و پیشنهادات برای تحقیقات آینده

محدودیت اول این بود که گردآوری داده ها بیشتر متکی به دیدگاه خبرگان بود و کار به صورت کیفی انجام شده بود پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی از رویکرد کمی نیز استفاده شود. محدودیت دوم این بود که تحقیق از منظر داخلی و بدون بررسی الگوهای موفق سیاست گذاری ورزشی در کشورهای دیگر صورت گرفت پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی مطالعات تطبیقی با کشورهایی که در این حوزه عملکرد موفق دارند انجام شود. محدودیت سوم این بود که این تحقیق در سطح ملی انجام شد و کمتر به وضعیت ورزش در مناطق محروم، روستایی پرداخته شد پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی به بررسی سیاست گذاری های ورزش در مناطق محروم و روستایی پرداخته شود.

نتیجه گیری

یافته های پژوهش حاضر نشان می دهد که شکل گیری و اجرای خط مشی های عمومی در ورزش جمهوری اسلامی ایران تحت تأثیر عوامل علی، زمینه ای، مداخله گر، راهبردی و پیامدی قرار دارد که به صورت تعاملی بر فرآیند سیاست گذاری تأثیر می گذارند. این عوامل بازتابی از پیچیدگی های ساختاری، فرهنگی، اقتصادی و نهادی هستند که خط مشی های ورزشی را در عمل مشخص و هدایت می کنند. از سیاست های کلان نظام و فشارهای بین المللی گرفته تا زیرساخت ها، منابع انسانی، چالش های اجرایی و پیامدهای اجتماعی-فرهنگی، تمامی این عناصر نشان می دهند که توسعه ورزش کشور تنها از طریق رویکردی جامع، یکپارچه و مبتنی بر شناخت دقیق این متغیرها امکان پذیر است. بنابراین، لزوم طراحی الگوی پارادایمی که این عوامل را در قالبی منسجم دربرگیرد، ضرورتی انکارناپذیر است. این الگو باید ضمن هماهنگی با هویت اسلامی-ایرانی، به اهداف توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و رفاه عمومی نیز خدمت کند.

بیانیه افشا و بودجه

نویسندگان هیچ تضاد منافع احتمالی را گزارش نکرده اند و این مطالعه از هیچ سازمان یا نهادی حمایت مالی نداشته است.

منابع

- بحرینی، الهام؛ میریوسفی، سیدجلیل؛ بیگلری، نسرين. (۱۴۰۰). بررسی نقش ابعاد حکمرانی خوب در تبیین توسعه منابع انسانی ادارات ورزش و جوانان. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۳(۲)، ۶۵۹-۶۸۶.
- بخشی چناری، امین رضا؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سید نصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید. (۱۴۰۲). شناسایی ابزارهای دیپلماسی ورزشی برای پیشبرد اهداف سیاسی جمهوری اسلامی ایران. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۹(۳)، ۶۵-۸۶.

- میریوسفی، سیدجلیل؛ رضائی‌نژاد، رحیم؛ رحمتی، محمدمهدی. (۱۳۹۵). بررسی نقش توسعه فرهنگ اجتماعی در توسعه فرهنگی ورزش قهرمانی. مدیریت منابع انسانی در ورزش، ۱۴(۱)، ۱۳۱-۱۴۶.
- حسن موسوی چلک، عزت‌الله؛ سام‌آرام، سیداحمد؛ حسینی حاجی‌بکنده، سیداحمد. (۱۳۹۷). سیاست‌های اجتماعی پیشنهادی در حوزه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در ایران. فصلنامه رفاه اجتماعی، ۱۸(۷۰)، ۷۷-۱۰۴.
- میریوسفی، سیدجلیل؛ بخشنده، حسین. (۱۳۹۹). شناسایی و اولویت‌بندی عوامل رسانه‌های جمعی مؤثر در توسعه فرهنگ سیاسی ورزش قهرمانی. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۲(۲)، ۵۰۱-۵۲۰.
- سبحانی، عباس؛ اندام، رضا؛ بحرالعلوم، حسن؛ فرجی، رسول. (۱۴۰۰). تدوین الگوی مدیریت امنیت گردشگری ورزشی ایران با رویکرد نظریه داده‌بنیاد. مدیریت و توسعه ورزش، ۱۰(۱)، ۲-۱۳.
- سعدآبادی، علی‌اصغر. (۱۳۹۹). آسیب‌شناسی سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ از منظر مشارکت عمومی در علم، فناوری و نوآوری. ترویج علم، ۱۱(۲)، ۷۸-۱۱۳.
- شریعتی فیض‌آبادی، مهدی. (۱۳۹۹). آثار تحریم‌های اقتصاد سیاسی ایالات متحده بر ورزش جمهوری اسلامی ایران. دانش سیاسی، ۱۶(۱)، ۲۱۹-۲۴۶.
- شعبانی، اکرم؛ رضوی، سیدمحمدحسین؛ هادوی، فریده. (۱۳۹۸). تدوین الگوی ساختاری - تحلیلی توسعه ورزش قهرمانی زنان. پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۹(۱۸)، ۵۳-۶۴.
- فلاح، عباس؛ شعبانی بهار، غلامرضا. (۱۳۹۹). الگوی راهبردی برنامه‌ریزی اداره امور ورزش بر اساس گفت‌وگو با امام و رهبری، قانون اساسی، تجارب جمهوری اسلامی و تجارب موفق بشری. مطالعات دفاعی استراتژیک، ۱۸(۸۰)، ۳۰۷-۳۲۸.
- کرمی تیره شبانکاره، مجتبی؛ ترک‌فر، احمد؛ میرحسینی، سیدمحمدعلی؛ جمشیدیان، لیلا سادات. (۱۴۰۰). ارائه مدل توسعه حکمرانی داده‌محور در ورزش ایران. نشریه مدیریت ورزشی.
- محمدی، سردار؛ سلطان‌حسینی، محمد؛ قاسمی سیانی، مجتبی. (۱۳۹۹). شناسایی مؤلفه‌های میلمان ورزشی پارک‌های شهر اصفهان: مطالعه کیفی. مدیریت و توسعه ورزش، ۹(۳)، ۱۴۰-۱۵۵.
- مددکار حق‌جو، مهناز؛ عباسی، بیژن؛ پروین، خیرالله؛ هاشمی، سیدمحمد. (۱۳۹۸). تحلیل حقوقی و آسیب‌شناسی ضمانت اجرای نظارت رئیس مجلس شورای اسلامی بر مصوبات هیأت وزیران و آثار مترتب بر آن. فصلنامه تحقیقات حقوقی، ۲۲(۸۸)، ۳۹-۶۲.
- میرزمانی، اعظم؛ اخوان علوی، سیدحسین؛ حاجی‌نژادی، ابراهیم. (۱۳۹۸). فهم نقش سیاست بوروکراتیک در اجرای خط‌مشی‌های عمومی در ایران: مطالعه موردی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی. سیاست‌گذاری عمومی، ۴۵(۴)، ۵۷-۷۳.
- Adhikari, B., & Safae Chalkasra, L. S. (2023). Mobilizing private sector investment for climate action: Enhancing ambition and scaling up implementation. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 13(2), 1110-1127.
- Admit, D. G. (2023). A systematic review on the roles and responsibilities of sport manager's professional competency. *Journal Research of Social Science, Economics & Management*, 3(3).
- Sobczyk, K., Grajek, M., Rozmiarek, M., & Sas-Nowosielski, K. (2022). Physical activity promotion at the local government level among the local community. *Journal of Education, Health and Sport*, 12(8), 170-178.
- Cowan, D., & Taylor, I. M. (2016). 'I'm proud of what I achieved; I'm also ashamed of what I done': A soccer coach's tale of sport, status, and criminal behaviour. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 8(5), 505-518.
- Dilys, M., & Gargasas, A. (2014). Structural business model based on cooperation between sports organizations and sponsors. *Engineering Economics*, 25(1), 94-102.
- Guidotti, F., Demarie, S., Ciaccioni, S., & Capranica, L. (2023). Sports management knowledge, competencies, and skills: Focus groups and women sports managers' perceptions. *Sustainability*, 15(13), 10335.

- Hecksteden, A., Keller, N., Zhang, G., Meyer, T., & Hauser, T. (2023). **Why humble farmers may in fact grow bigger potatoes: A call for street-smart decision-making in sport.** In Ratten, V. (Ed.), *Sport Startups: New Advances in Entrepreneurship* (pp. 105–116). Emerald Publishing Limited.
- Kiani, M. S., Nazari, L., & Shabazpor, L. (2020). **The impact of social media and the presence of fans at a sports event to attract private sector sponsors.** *ACTIVE: Journal of Physical Education, Sport, Health and Recreation*, 9(2), 96–100.
- Kolar, E., & Tušak, M. (2022). **Decision-making style structure of Slovenian sports managers.** *Annales Kinesiologiae*, 13(1), 47–73.
- Murray, S. (2020). **Sports diplomacy: History, theory, and practice.** In *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*.
- Nowell, L. S., Norris, J. M., White, D. E., & Moules, N. J. (2017). **Thematic analysis: Striving to meet the trustworthiness criteria.** *International Journal of Qualitative Methods*, 16(1), 1609406917733847.
- Sewsankar, G. (2024). **The extent to which conflict of interest in the public sector affects private sector functioning.**
- Smith, B., & McGannon, K. R. (2018). **Developing rigor in qualitative research: Problems and opportunities within sport and exercise psychology.** *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 11(1), 101–121.
- Solanki, H. P. (2020). **Sports as a political arena: Some reflections.** *Towards Excellence*, 12(5).
- Stanković, M., Misić, V., & Siotropou, I. (2024). **Integration of smart technologies into the infrastructure of modern sports stadiums.** *Sporticopedia-SMB*, 2(1), 325–336.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. M. (1997). **Grounded theory in practice.** SAGE Publications.
- Tahiraj, E., & Alaj, I. (2023). **Case study: Money management in Kosovo sports.** *Indonesian Journal of Sport Management*, 3(1), 52–56.
- Zimková, E., & Kučera, J. (2024). **Efficiency and fairness in financing Slovak national sports associations.** *NISPAcee Journal of Public Administration and Policy*, 17(2), 238–269.
- Kang, L. (2025). **The evolution of China's sports industry policies, stage characteristics and development trends.** *Quality in Sport*, 39, 59290.
- Lindsey, I., Strittmatter, A. M., Hayton, J., & O'Gorman, J. (2024). **Two decades of youth sport policy research: An augmented scoping review and synthesis.** *European Sport Management Quarterly*, 24(5), 1001–1025.
- Nagy, S. (2025). **The relationship between sport socialization and social innovation with implications for education development: A review of the literature.**
- Sajadi, S. M., Baghaie, S., & Rezaei, R. (2024). **Optimizing sports development: Identifying and prioritizing key indicators for professional and competitive sports.** *World Development*, 180, 106651.
- Tsybanyuk, O., Dariichuk, S., Pobocha, T., & Moseichuk, Y. (2025). **Global initiatives in physical education and sport development.** *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*, 14, 9–9.
- Teixeira, M. C., Mamede, N., Seguí-Urbaneja, J., & Sesinando, A. (2023). **European cities of sport as a strategic policy for local development of sports: A perspective from sports management in the last decade.**
- Campillo-Sánchez, J., Borrego-Balsalobre, F. J., Díaz-Suárez, A., & Morales-Baños, V. (2025). **Sports and sustainable development: A systematic review of their contribution to the SDGs and public health.** *Sustainability*, 17(2), 562.
- Charway, D., Antwi, B. B., Seippel, Ø., & Houlihan, B. (2023). **Sport and sustainable social development in Ghana: Analysing the policy-implementation gap.** *Sport in Society*, 26(8), 1319–1339.
- Miragaia, D. A., Ferreira, J. J., & Ribeiro, I. J. (2025). **Can sports events contribute to public policy development strategies?** *Managing Sport and Leisure*, 30(1), 1–20.
- Yang, Y., & Tang, S. (2025). **Assessment of service quality in urban sports facilities: A comprehensive evaluation framework applied to Shanghai, China.** *Buildings*, 15(2), 193.
- Lee Ludvigsen, J. A., & Byrne, S. (2025). **Towards a children's rights-based approach to EU sports policy: Further room for development?** *Sport in Society*, 1–17.
- Mabagala, S. (2025). **A literature review on strategic planning for reforming sport sector toward sustainable development.** *International Journal of Educational Reform*, 10567879251318734.

- Hafiar, H., Budiana, H. R., Abdullah, K. H., Sofyan, D., & Amin, K. (2024). **Scoring big: A bibliometric analysis of the intersection between sports and public relations.** *Cogent Social Sciences*, 10(1), 2297706.
- Shahbazi, R., Pashaie, S., Khodadadi, M. R., & Badriazarin, Y. (2025). **Roadmap for sports startup development in Iran: Identifying key indicators.** *Research in Sport Management and Marketing*, 6(1), 45–61.
- Zhu, W., & Du, Z. (2025). **Configuration path analysis of Chinese government sports expenditure promoting national participation in physical activity.** *Frontiers in Public Health*, 13, 1538000.
- Yan, Y. (2025). **The optimization and impact of public sports service quality based on the supervised learning model and artificial intelligence.** *Scientific Reports*, 15(1), 9923.
- Wu, A. (2023). **Sports competition risk adjustment of policy tools application, content construction and optimization strategies.** *Frontiers in Sport Research*, 5(7).
- Xiong, D., Shao, C., & Zhang, R. (2025). **The evaluation of spatial allocation and sustainable optimization strategies for sports venues in urban planning based on multi-source data: A case study of Xi'an.** *Buildings*, 15(8), 1354.
- Zhou, X., & Zhu, Y. (2025). **Application of the intelligent back propagation neural network in the optimization of sports industry structure.** *Scientific Reports*, 15(1), 1–12.